

Vizual savadlılığı inkişaf etdirmək

Data Jurnalistika Təlimi

4-5 Dekabr 2017

William Allen (Oxford Universiteti)

CENTRE ON MIGRATION · POLICY & SOCIETY

Hədəflər və məqsədlər

Vizual məlumatdan dünyanı başa düşmək üçün necə istifadə etməyimizi anlayın

Auditoriyanın data vizualizasiyasına cəlb edilməsinə təsir edən müxtəlif növ amilləri (sosial, mədəni, situasiya) öyrənin

Vizual və vizual üsullardan harada və hansı kontekstlərdə istifadə edəcəyinizi bilmək üçün "vizual savadlı" olun

Vizualizasiya nədir?

‘anlamağı asanlaşdırmaq üçün datanın **təsvir** və **təqdim edilməsi**‘

Kirk, Andy (2016). *Data Visualisation: a handbook for data driven design*, London: SAGE

Vizual savadlılıq və niyə vacibdir

Biz, məlumatları əlaqələndirən vizual sübutların əhatəsindəyik.

Hansı daha məşhurdur?

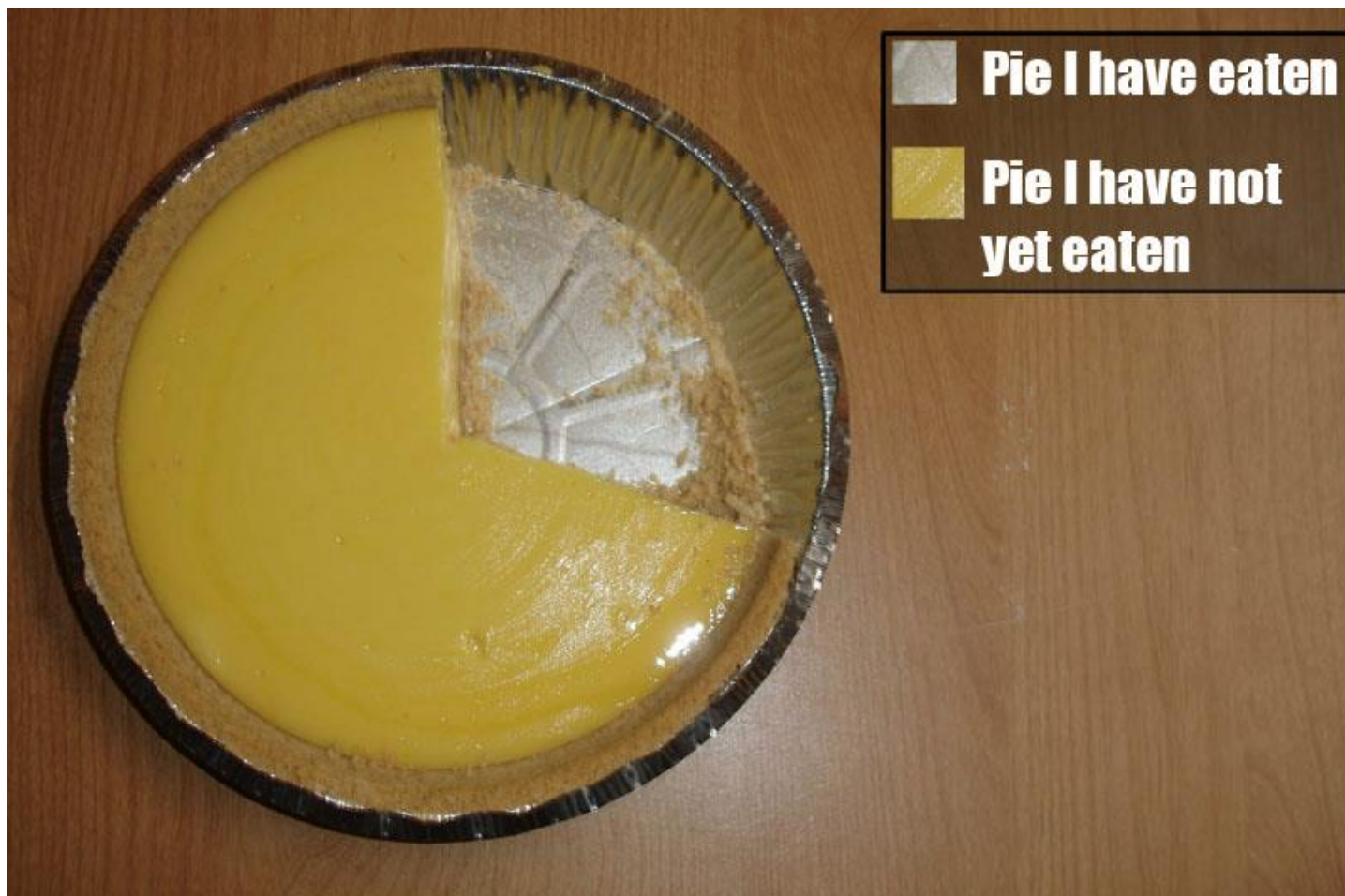
Zaman keçdikcə necə uzanmışdır?

Nə qədər vaxt keçmişdir?

Nə qədər piroq qalmışdır ?

Yaradıcılar üçün vizual savadlılıq

Sadə işarələr (rəng, forma, xətt, uzunluq, hündürlük) əsas mesajları əlaqələndirə və ya qarışdırıra bilər

Onların nə qədər vacib olduğunu təqdir edin!

Data vizualizasiyalarını müvəffəqiyyətlə yaratmaq üçün bu elementləri auditoriya və məqsədinizlə əlaqələndirin

Dizaynerlər və yaradıcılar üçün əsas qərar dəsti

Data toplama

Datayı təqdim etmə

Nəzərdə tutulan auditoriya

Vasitəçilərin gündəmləri və dəyərləri

Dizaynerlərin qərarları və seçimi

Kennedy et al. (2016). The Work that Visualisation Conventions Do. *Information, Communication & Society*, 19(6): 715-735.

Allen, William (2017). Making Corpus Data Visible: Visualising Text With Research Intermediaries. *Corpora*.

Vizualizasiyanın 4 növü

Vizualizasiyanın məqsədi

		İzah etmək	Araşdırmaq
Məşğuliyyətin əsas tərz	Hiss etmə	Datanın izah edilməsi və emosiya və hislərin ortaya çıxması	Emosiya və ya hislər ortaya çıxarkən datanın araşdırılmasına icazə verilməsi
	Oxuma	İstifadəçilərin əsas nəticələri oxumasını təmin etməklə datanın izah edilməsi	İstifadəçilərin əsas nəticələri oxumasına təmin edərkən datanın araşdırılmasına icazə verilməsi

Adapted from: Kirk, Andy (2016) *Data Visualisation: a handbook for data driven design*, London: SAGE

Nümunələr

İzah et və hiss et: '[US Gun Deaths in 2013](#)',
Perisopic

İzah et və oxu: '[Summers are Getting Hotter](#)', New
York Times

Araşdır və hiss et: '[Better Life Index](#)', OECD

Araşdır və oxu: '[Migration in the Census](#)', Migration
Observatory

Auditoriya üçün vizual savadlılıq

Sizin data vizualizasiyalarınıza nəzər yetirərkən auditoriya müxtəlif qabiliyyət, bacarıq və təcrübələrini gətirir.

İzləyicilər gördükləri şeyi anlamalıdırlar: (1) dərk etmə, (2) tanıma, (3) anlama

İnsanların data vizualizasiyasına cəlb edilməsinə nələr təsir edir?

Mövzu

Mənbə

Əsas inanclar və fikirlər

Mövcud vaxt

Hislər

İnam və bacarıqlar

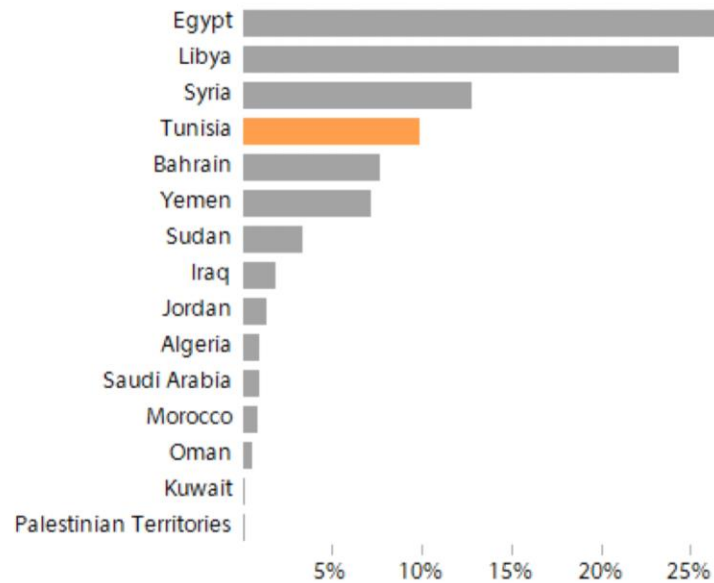
Kennedy and Allen (2017). 'Data visualisation as an emerging tool for online research', in NG Fielding, RM Lee, and G Blank (eds.) The SAGE Handbook of Online Research Methods, 2nd edition, London: SAGE.

Datayı göstərmək üçün çoxlu üsullar

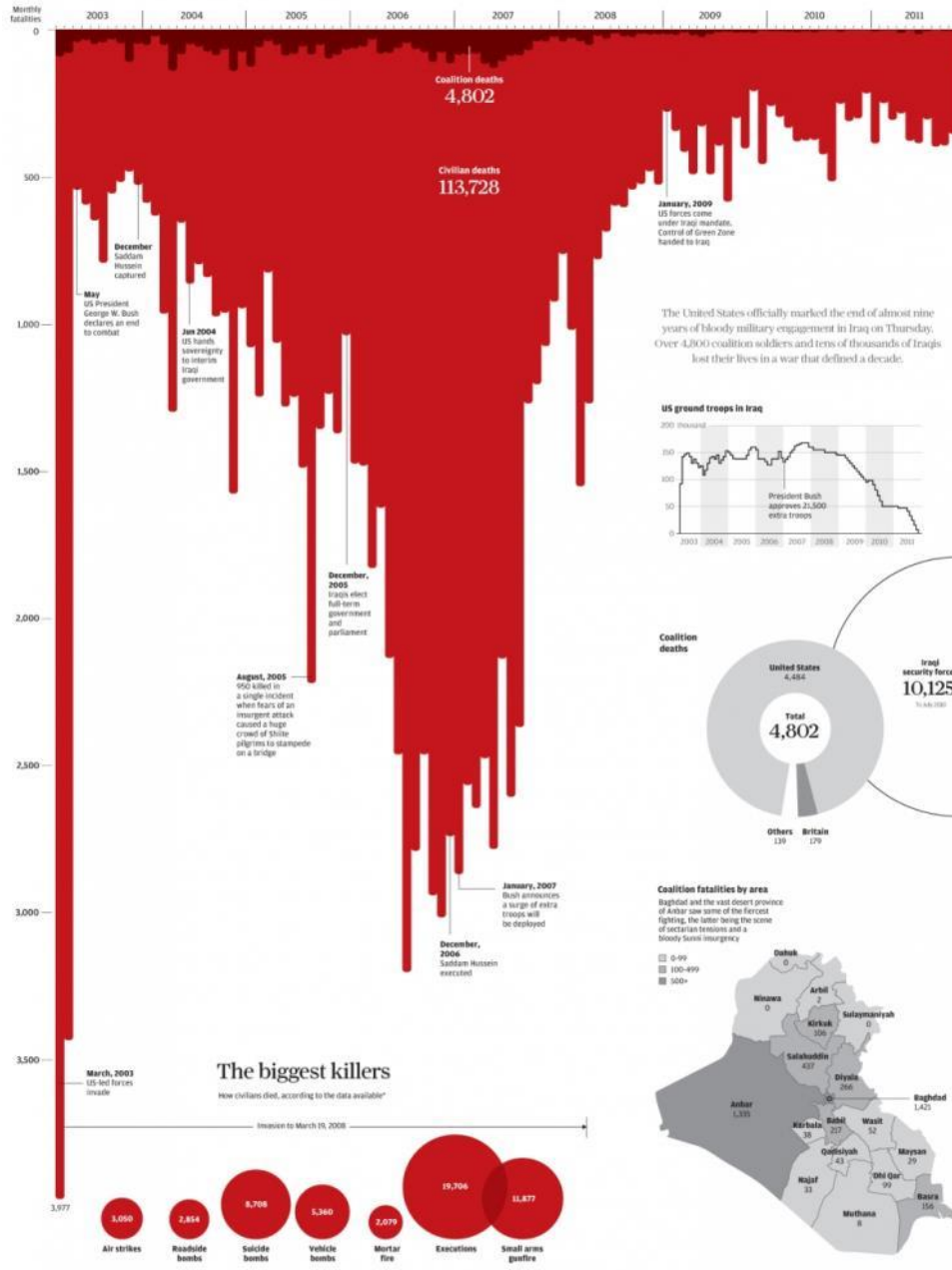
Bar Chart (or Column Chart)

length | colour

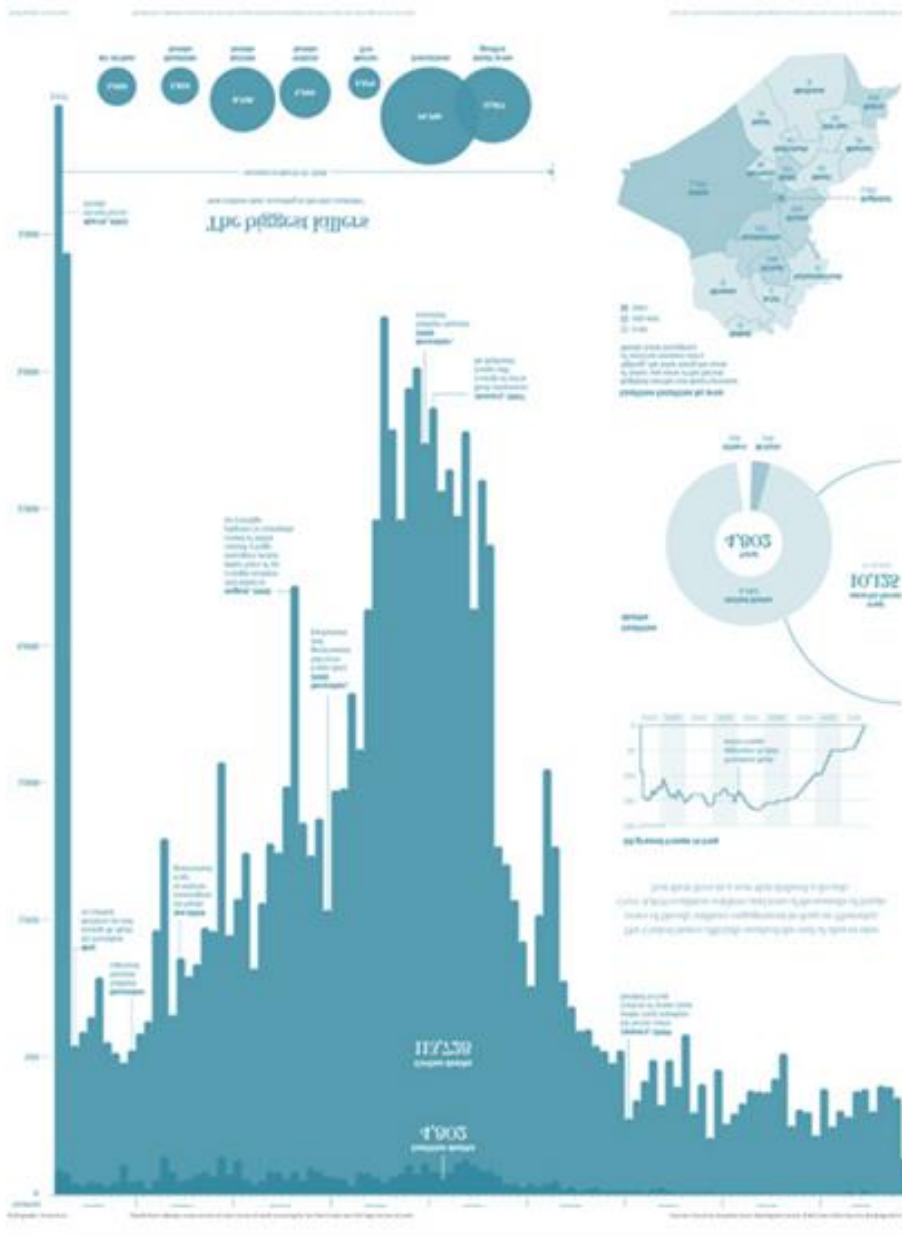

Vizualizasiya nümünəsi: İraqın qanlı ölümləri

Iraq's bloody toll

Iraq: Deaths on the Decline

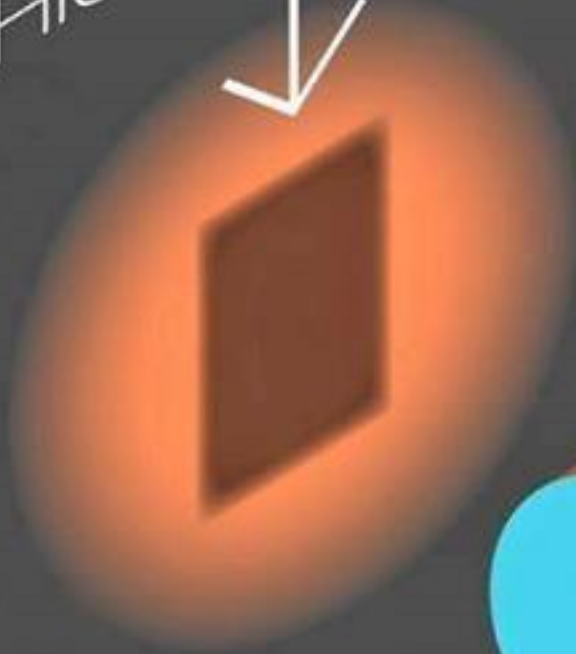
Əsas mesajlar

Data vizualizasiyası yaradıcıları kimi, mesajların əlaqələndirilməsi üçün vizual işarələrdən necə istifadə etdiyimizi başa düşmək üçün kifayət qədər vizual savadlılığa ehtiyacımız var

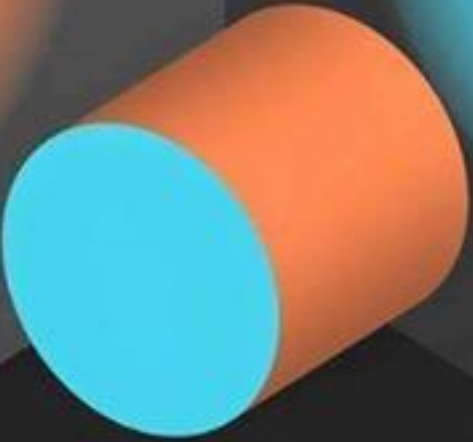
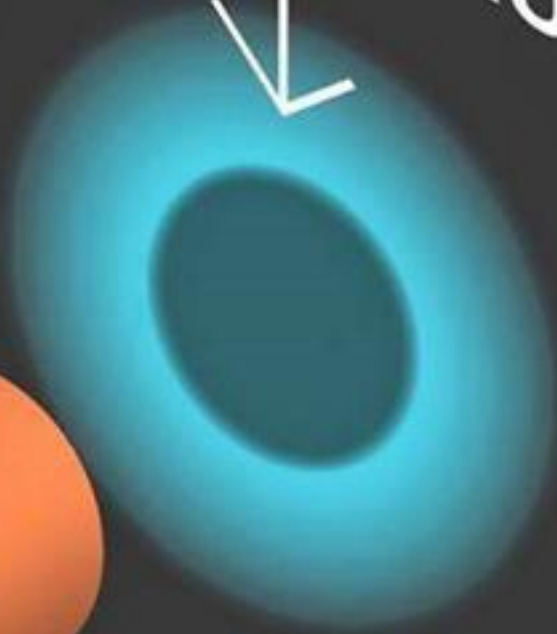
Auditoriyanın bizim data vizuallaşdırmalarımızı uğurlu şəkildə anlaması üçün izləyicilərimizin vizual savadlılıq səviyyələrini nəzərə almalı və təkmilləşdirməlik.

THIS IS TRUE

THIS IS TRUE

Suallarınız?

